

Geachte raadsleden,

Nieuwegein 11 januari 2021

Voor bewoners moet duidelijk zijn waar en hoe de veiligheid van een aardwarmteboring en -winning het beste gewaarborgd kan worden, wat de levering van aardwarmte de bewoners gaat kosten, of het echt wel duurzamer is en hoe de schaderegeling eruit gaat zien. En daar ontbreekt het op alle fronten aan.

"Haastige spoed is zelden goed" en "bezint eer ge begint" zijn wijsheden die normaliter de garantie bieden voor een weloverwogen besluit en daarom:

- 1. Vragen we de raad om de maximale veiligheid van bewoners te borgen en roepen de raad op om van het College te verlangen dat het locatieonderzoek wordt uitgebreid met een door bewoners voorgestelde voorkeurslocatie R4 op de kaart in bijlage I, dan wel een mogelijke andere locatie in de Rijnenburgpolder die zo ver mogelijk aflight van de woongebieden in Nieuwegein, IJsselstein en Utrecht**
- 2. Roepen we de raad op om van het College te verlangen dat eerst alle informatie over veiligheid, schadeloosstelling, kosten en duurzaamheid met de raad gedeeld moet zijn, voordat de raad enig besluit zal nemen over een boorlocatie, waarmee direct ook de instemming met het Warmtebronproject is verbonden.**
- 3. Vragen we de raad het door het College gewenste raadsbesluit over de afwegingscriteria en de locatiekeuze op te schorten zolang dit aanvullende onderzoek en de gevraagde benodigde informatie en kennis nog ontbreekt.**

Toelichting:

Warmtebron heeft vorige week haar voorkeurslocatie bekend gemaakt. Het zal de meesten niet echt verrassen dat na het afvallen van hun voorkeurslocatie bij de WOS aan de Symfonielaan - ivm het plaatsen van een warmtebuffer - er nu gekozen is voor de dichtstbijzijnde locatie bij de andere WOS locatie aan de Zuidstedeweg.

Warmtebron heeft zich van meet af aan alleen gericht op boren nabij een WOS locatie om zo de kosten zo laag mogelijk te houden en maakte daar ook geen geheim van. Maar Warmtebron zet daarbij de veiligheid voor bewoners wel op de tweede plaats. Ze verkondigt voortdurend dat het veilig moet zijn, maar in de praktijk blijkt dat het garanderen van de maximale veiligheid en het borgen van de belangen van bewoners in de zoektocht naar locaties ondergeschikt is gebleven aan het economische belang van dit project. Daar heeft ons overleg met Warmtebron en met de verantwoordelijke wethouder in het afgelopen jaar helemaal niets aan kunnen veranderen. Ook de wethouder roept naar iedereen die het maar horen wil dat ze veiligheid heel belangrijk vindt. Maar als je tot twee keer toe Warmtebron vrij baan geeft om midden in de stad tussen de wijken te gaan boren, dan heb je er toch gewoon lak aan dat bewoners dit absoluut niet willen en zich daar ernstige zorgen over maken. **En hoe kan het toch daarbij gebeuren dat het veiligheidsbeleid dat in 2007 is vastgesteld om de woonwijken van Nieuwegein voor de toekomst te beschermen tegen gevaarlijke industriële activiteiten zoals het boren naar aardwarmte zo maar genegeerd wordt ?**

Er zijn inmiddels meer dan 1250 Nieuwegeinse huishoudens die hebben laten weten dat zij geen gevaarlijke mijnbouwactiviteiten in en onder hun woonwijken willen. Echter ondanks herhaalde verzoeken aan het College en aan Warmtebron werd geen gehoor gegeven aan de wens van bewoners om de afstand naar de woonwijken als veiligheids criterium in het LEAN-Haalbaarheidsonderzoek mee te nemen. Warmtebron had alle locaties dieper in de Rijnenburgpolder op voorhand al in dit onderzoek van de hand gewezen, omdat het project anders financieel niet haalbaar zou

zijn. Maar als je zo al voorselecteert voordat je de haalbaarheid onderzocht hebt, krijg je natuurlijke geen volledig onderzoeksresultaat op tafel waarin ook volledig rekening is gehouden met de veiligheid voor bewoners.

Bovendien **is de bewering van Warmtebron: "dat hun project alleen maar financieel haalbaar is als er direct naast een WOS locatie geboord kan worden" ongeloofwaardig.** Het is dan ook geen wonder dat ze hun businessplan niet willen delen om dit te kunnen onderbouwen, want het is voor iedereen navolgbaar dat als dit project zou slagen dit voor Warmtebron in ieder geval in 30 jaar gemiddeld 1500 euro inkomsten van 4000 huishoudens, samen 180 miljoen euro per doublet gaat opleveren. Warmtebron verwacht dat 6 doubletten mogelijk zijn en dan heb je het al over meer dan een miljard euro aan inkomsten. Hierbij valt een eenmalige investering van maximaal 5,5 miljoen euro voor een transportleiding om de afstand vanuit de Rijnenburgpolder te overbruggen toch geheel in het niet. Het lijkt erop dat Warmtebron met deze bewering gewoon de hakken in het zand zet. Echter zo krijg je geen draagvlak bij bewoners, die overigens best wel graag zouden willen weten of aardwarmte een goed alternatief kan zijn, maar niet tegen elke prijs. **Ook het SodM maant terughoudendheid: "een mijnbouwonderneming zoekt natuurlijk naar een locatie met de laagst mogelijke kosten, maar dat hoeft nog niet te betekenen dat je dan per se direct in of naast de woonwijken moet gaan boren".**

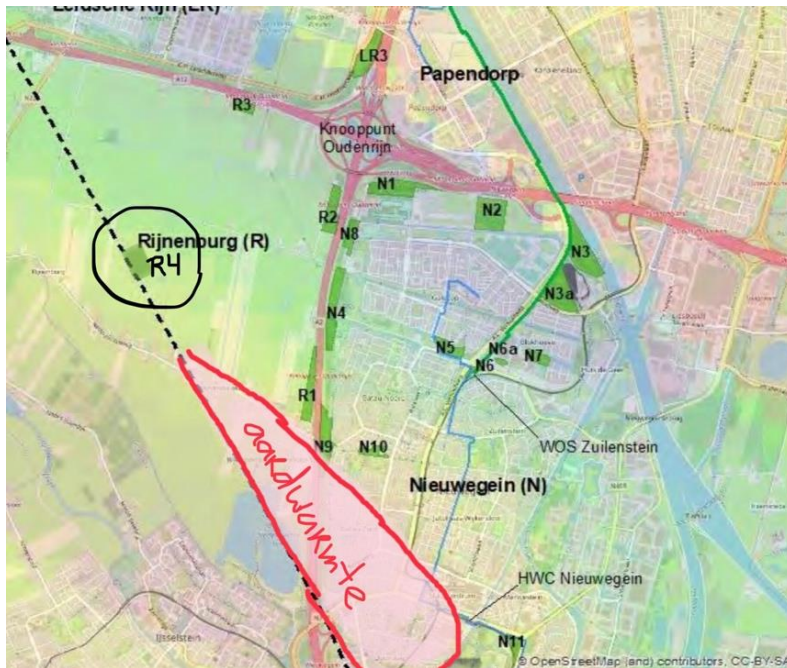
Als de gemeenteraad in de wens van Warmtebron meegaat om midden in de stad naast de woonwijken te gaan boren, laat ze de gelegenheid onbenut om voor bewoners de maximale veiligheid te garanderen. Want met het vergroten van de afstand kunnen zowel de risico's van de activiteit zelf als de impact en schade van een voorval zo laag mogelijk worden gehouden. En dat er altijd met een mogelijke aardbeving rekening gehouden moet worden concluderen de experts van TNO, EBN en UvU (allen nota bene onderdeel van Warmtebron) zelf in een wereldomvattend onderzoek: aardbevingen kunnen niet worden uitgesloten omdat de geo-informatie van een locatieonderzoek niet voldoende inzicht kan geven in de spanningen die er in de bodem aanwezig zijn en die door een boring of winning van aardwarmte tot aardbevingen leiden. Volgens TNO, UvU en EBN **is de kans op aardbevingen bij dit project niet laag maar 'low-medium' (zie bijlage II) en dat is zeker niet 'verwaarloosbaar' zoals de promotors van Warmtebron ons willen doen geloven.** Dit onderzoek bevestigt dat een aardwarmteproject in een gebied waar nog geen eerdere aardwarmtewinningen zijn geweest een experiment is met een gok dat er niets gebeurt. In dit opzicht is Nieuwegein dus wel degelijk een proefkonijn, zoals ook de 85 andere aardwarmteprojecten waarbij die gok verkeerd uitpakte en waarbij ondanks de vooronderzoeken en geo-analyses toch aardbevingen bij de boring en winning van aardwarmte ontstonden. Laat de gemeenteraad zich goed realiseren dat **bij elk van deze 85 projecten de lokale besturen ook allen dachten dat er niets verkeerd kon gaan, want dat hadden de geo-experts en de mijnbouwbedrijven hen vooraf verzekerd.**

Het aardwarmteproject van Warmtebron gaat nu de fase van lokale besluitvorming in. Dat betekent dat een instemming met dit project uiteindelijk zal worden versimpeld tot een kwestie van de meeste stemmen tellen. Bewoners zullen komende donderdag en in de Raadvergadering op 28 januari nauwlettend meekijken en hopen dat de raadsleden niet de eigen partijpolitieke agenda verheffen boven de veiligheid van bewoners. We rekenen erop dat de gemeenteraad haar gezonde verstand gebruikt en eerst precies wil weten of een aardwarmtewinning elders in de Rijnenburgpolder mogelijk is om alsnog de maximale veiligheid voor bewoners voorop te stellen. Daarnaast hebben bewoners en gemeenteraad ook nog steeds geen enkel inzicht of het Warmtebronproject wel duurzamer is, wat de kosten straks voor bewoners zijn en of bewoners en bedrijven in Nieuwegein niet straks in de ellende van Groningen belanden als er iets misgaat. Wij vragen de gemeenteraad om niets te besluiten, totdat dit alles is uitgezocht.

We hopen dat de gemeenteraad goed naar de zorgen van haar inwoners luistert en hen niet in steek zal laten.

Namens de bewoners van Nieuwegein,
Bewonerscollectief Aardwarmte Nieuwegein (BAN)

BIJLAGE I – Kaart met de voorkeurslocatie R4 van bewoners.

BIJLAGE II – TNO, UvU en EBN inschattingskans op aardbevingen in de Rotliegend / PERM formatielaag waar Warmtebron aardwarmte uit wil winnen

Table 1. Main geothermal target formations in the Netherlands and seismogenic potential. For a more extensive description of the lithostratigraphy see www.dino-loket

Age	Group	Target formation	Depth	T	Description	# of doublets ^a	Seismicity?	Analogue region from review?	Key factors	Seismogenic potential
Tertiary	Lower North Sea Group		0.4-1 (WNB)	20-45 (WNB)	Unconsolidated sediments of the Middle & Lower North Sea Group. Alternation of sandstones and clays.	0 (1 drilled)	No	Pannonian Basin	ΔP : low ΔT : ~20-50 Stress: stable? Far from basement	low
Lower Cretaceous	Rijnland Group	Vlieland Sandstone Formation	1-2.5 (WNB)	35-80 (WNB)	e.g. Berkel Sandstone Member. Sandstones with thin intercalated claystone beds.	9	No	North German Basin, Norwegian-Danish Basin, Polish Lowlands → no seismicity reported	ΔP : low ΔT : ~20-50 Stress: stable? Far from basement	low
Upper Jurassic	Schieland Group	Nieuwerkerk Formation	0.5-2.6 (WNB)	30-95 (WNB)	Alblasserdam Member, Delft Sandstone Member. Alternation of claystones and fluvial sandstones.	"	No	North German Basin, Norwegian-Danish Basin, Polish Lowlands → no seismicity reported	ΔP : low ΔT : ~20-50 Stress: stable? Far from basement	low
Lower Triassic	Main Buntsandstein Group	Hardegse Formation Detfurth Formation Volpriehausen Formation Lower Buntsandstein Formation	2-4.5 (WNB)	75-130 (WNB)	e.g. Nederweert Sandstone Member. Alternation of anhydrite-rich sandstones and silty claystones.	1	No	North German Basin, Norwegian-Danish Basin, Polish Lowlands → no seismicity reported	ΔP : low ΔT : ~20-50 ΔT : ~20-50 Far from basement	low
Permian	Upper Rotliegend Group	Slochteren Formation	1.5-3 (CNNLD)	60-110 (CNNLD)	Porous aeolian and fluvial sandstones. Main reservoir rock of gas fields in the Netherlands.	8	No	North German Basin, Norwegian-Danish Basin, Polish Lowlands → no seismicity reported	ΔP : low ΔT : ~20-50 Stress: stable Permian sandstone can be seismogenic for gas depletion Far from basement	low-medium
Upper Carboniferous	Limburg Group	Hunze & Dinkel Subgroups	1.5-5	30-140	Sand bodies in the Hunze and Dinkel Subgroups.	0	No			low-medium
Lower Carboniferous (Dinantian)	Carboniferous Limestone Group	Zeeland Formation	1.5-3 (RVG)	70-90 (RVG)	Karstified and/or fractured limestones.	2 (suspended)	Maybe (M1.7 recorded near doublets)	Molasse Basin (except no crystalline basement present below the Carboniferous in the Netherlands) Baltic Belgium, M ₂ 2.1 recorded	ΔP : low ΔT : ~20-50 Tectonically active region Carbonates prone to seismicity	medium